



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.002.05.2017
P/17/048

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/048 – Utrzymanie i eksploatacja sieci wodociagowych w miastach
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Krzysztof Serwa, specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr LLO/14/2017 z dnia 10.01.2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kutnie 99-300 Kutno ul. Przemysłowa 4 ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Witold Kamiński, Prezes Zarządu - Dyrektor Przedsiębiorstwa. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w zakresie utrzymania i eksploatacji sieci wodociagowych w latach 2015 - I kwartał 2017 r..

W okresie objętym kontrolą Spółka zapewniła powszechny dostęp do sieci wodociagowej, niezawodność dostarczania wody w wystarczającej ilości, pod odpowiednim ciśnieniem i w wymaganej jakości. Prawidłowo ustalano ceny za wodę wodociagową.

Powyższą ocenę uzasadnia przygotowanie formalno – prawne i organizacyjne Przedsiębiorstwa do realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę. PWiK dysponowało, bowiem zezwoleniem oraz pozwoleniami wodnoprawnymi na pobór wody z dwóch ujęć, a także regulaminem dostarczania wody określającym prawa i obowiązki Przedsiębiorstwa oraz odbiorców usług.

Sieć wodociagowa, którą dysponowało Przedsiębiorstwo zapewniała dostęp do wody wodociagowej 97% mieszkańców miasta Kutno.

Prowadzony monitoring polegał na pomiarach ciśnienia i szczelności przewodów i obejmował 80% sieci. Kontrolę stanu technicznego sieci ograniczono natomiast do rocznej kontroli okresowej przeprowadzanej na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³, odstępując jednocześnie od przeprowadzenia kontroli okresowej pięcioletniej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 upb., co skutkowało tym, że Przedsiębiorstwo nie dysponowało pełną wiedzą dotyczącą stanu technicznego sieci.

¹ Zwana dalej PWiK lub Przedsiębiorstwem.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

³ t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z póź. zm., zwana dalej upb

Przedsiębiorstwo prawidłowo kontrolowało jakość wody, na podstawie zatwierdzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kutnie harmonogramu. Laboratoria wykonujące badania wody posiadały stosowne certyfikaty oraz zatwierdzone systemy jakości badań wydane przez właściwych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych. PWiK na bieżąco informowało konsumentów o jakości dostarczanej wody zamieszczając je na własnej stronie internetowej. Jakość wody spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁴.

Przedsiębiorstwo ustalało taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę w oparciu o ustawę o z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁵ oraz rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków⁶. Wnioski taryfowe były przedstawiane do weryfikacji Burmistrzowi w wymaganym terminie. Zawierały informacje wymagane § 19 rtwr za wyjątkiem informacji o ilości i cenie zakupionej wody wymaganej na podstawie § 19 ust. 3 pkt 3 rtwr.

Opis stanu
faktycznego

1. Zapewnienie powszechnego dostępu do sieci wodociągowej

1.1 Przygotowanie formalno-prawne do realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę

1.1.1. W lipcu 1991 r. zostało utworzone przedsiębiorstwo komunalne pod nazwą PWiK⁷. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Kutnie z dnia 19 marca 1997 r.⁸ przedsiębiorstwo komunalne zostało przekształcone w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Gminy Miejskiej Kutno.

Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa był m.in.: pobór, oczyszczanie i wprowadzanie wody do budynków, instytucji, zakładów komunalnych, zakładów produkcyjnych i innych użytkowników, budowa obiektów inżynierii wodnej i prace projektowe z tym związane, usługi laboratoryjne w zakresie badań fizyko – chemicznych i mikrobiologicznych wody oraz sprzedaż materiałów z magazynu konsygnacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 4-34)

1.1.2 W wyniku przekształcenia własnościowego w 1997 r. PWiK przejęło majątek dotychczasowego przedsiębiorstwa komunalnego, które dysponowało siecią wodociągową na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorstw państwowych⁹. Od momentu przekształcenia Miasto nie wnosiło do spółki w formie aportu nowych odcinków sieci wodociągowej w zamian za udziały w spółce. Majątek służący do zbiorowego zaopatrzenia w wodę pozostający własnością gminy to 2,75 km rurociągów sieci rozdzielczej, które zostały oddane PWiK do eksploatacji umowami użyczenia w roku 2016. Natomiast PWiK według stanu na koniec 2014 r., 2015 r., 2016 r. oraz na dzień 31 marca 2017 r. dysponowało odpowiednio 147,7 km, 150 km, 149,1 km oraz 149,7 km sieci wodociągowej stanowiącej własność Przedsiębiorstwa.

(dowód: akta kontroli str. 4-127, 145-146)

⁴Dz. U. z 2015 r., poz. 1989, zwane dalej rjws z 2015 r.

⁵t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 328, dalej zwana uzzw.

⁶Dz.U. 2016 r., poz. 1301 zwane dalej rtwr.

⁷Uchwała Rady Miejskiej w Kutnie z dnia 25 czerwca 1991 r. Nr 107/XIV/91.

⁸Postanowienie Sądu Rejonowego w Kutnie Akt Notarialny Repozytorium A232/97.

⁹Postanowienie Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 9 sierpnia 1991 r. w sprawie wpisu do rejestru przedsiębiorstw państwowych pod nr PP-138.

1.1.3 PWiK otrzymało zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w mieście Kutnie 10 stycznia 2003 r.¹⁰ Zezwolenie to zawierało elementy określone w art. 18 uzw. W zezwoleniu Prezydent Miasta nałożył na Przedsiębiorstwo obowiązek informowania go o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 121-140)

1.1.4. W okresie ubiegania się o zezwolenia Spółka nie otrzymała od Prezydenta Miasta przyrzeczenia ich wydania (promesy).

(dowód: akta kontroli str.10)

1.1.5. W latach 2015-2016 PWiK posiadało pozwolenie wodnoprawne na pobór wód wydane decyzją Wojewody Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego korzystania z wód z okresem ważności do dnia 30 kwietnia 2017 r. Pozwolenie wydane było na pobór wód podziemnych z dwóch ujęć komunalnych Kutno-Graniczna i Kutno-Sklęczki na potrzeby wodociągu miejskiego w łącznej ilości $Q_{maxh}=1000 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{sr,d}=19102 \text{ m}^3/\text{dobę}$, $Q_{maxd}=24000 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

(dowód: akta kontroli str.25-30)

Decyzjami z dnia 3 kwietnia 2017 r. Starosta Kutnowski wydał dwa pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych z ww. ujęć, z 10 - letnim okresem obowiązywania, w tym: dla ujęcia Kutno – Graniczna w ilości $Q_{maxh}=600 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{sr,d}=13052 \text{ m}^3/\text{dobę}$, $Q_{max \text{ roczne}}=4 \text{ 763 980 m}^3/\text{a}$ oraz dla ujęcia Kutno – Sklęczki w ilości $Q_{maxh}=400 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{sr,d}=4830 \text{ m}^3/\text{dobę}$, $Q_{max \text{ roczne}}=1 \text{ 762 950 m}^3/\text{a}$.

(dowód: akta kontroli str.708-717)

1.1.6 W okresie kontrolowanym żadne z użytkowanych przez PWiK ujęć wody nie posiadało, ustanowionej w drodze decyzji lub w drodze aktu prawa miejscowego, strefy ochronnej dla ujęć wodnych. W pozwoleniu wodnoprawnym, wydanym dla ujęcia Kutno-Graniczna i Kutno-Sklęczki ul. Metalowa 4, zobowiązano jedynie jego użytkownika do utrzymywania w należyтым stanie technicznym istniejących urządzeń do poboru wód podziemnych.

Dyrektor PWiK wyjaśnił, że przyczyną nie występowania o ustanowienie stref ochronnych dla posiadanych i eksploatowanych ujęć wodnych był brak:

- obligatoryjnego wymogu w tym zakresie w przepisach prawa wodnego,
- bezwzględnego nakazu ustanowienia zewnętrznej strefy ochrony pośredniej w dokumentacji hydrogeologicznej otworów studziennych eksploatowanych ujęć,
- oddziaływania na złoża wód podziemnych eksploatowane przez PWiK potencjalnych zanieczyszczeń środowiskowych o charakterze komunalnym, rolniczym lub przemysłowym, na co wskazują wyniki analizy wody na przestrzeni kilkunastu lat.

Ponadto Dyrektor wyjaśnił, iż mimo niewyznaczenia formalnego stref ochronnych, PWiK fizycznie ustanowił „strefy ochrony bezpośredniej” w obydwu ujęciach wodnych. Występująca tam strefa ochrony bezpośredniej ma promień minimum 8 do 10 m przy studniach wierconych istnieje, jako grunty otaczające budowlę i urządzenie poboru wody, zgodnie z zapisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wodnych¹¹. Strefy te znajdują się wewnątrz działek ogrodzonych wokół płotem o wys. ok. 1,80 m z bramą zamykaną na klucz i tablicami informacyjnymi o właścicielu ujęcia i strefie ochronnej. Działki wyposażone są w instalacje alarmowe zabezpieczające wejścia do budynków z urządzeniami wodnymi. Na terenach działek ze studniami głębinowymi grunty służą jedynie do celów infrastruktury technicznej związanej z wydobyciem wody.

¹⁰ Decyzja Prezydenta Miasta Kutno IMS- 6431/1/03, NW-6431/1/06.

¹¹ Dz. U. Nr 116, poz. 504.

(dowód: akta kontroli str.4-8)

1.2. Przygotowanie organizacyjne i finansowe do realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę

1.2.1. Przedsiębiorstwo jest użytkownikiem dwóch ujęć wodnych wody podziemnej: Kutno-Graniczna będące własnością przedsiębiorstwa na potrzeby wodociągu miejskiego, oraz ujęcia górnio-jurajskiego Kutno-Sklęczki ul. Metalowa 4 na potrzeby wodociągu miejskiego oraz dla strefy przemysłowej. Ujęcie Kutno-Sklęczki stanowi własność BASF Polska Sp. z o.o. w Warszawie, Wytwórnia Prefiksów w Kutnie. PWiK dzierżawi na czas nieokreślony teren przedmiotowego ujęcia wody (na podstawie umowy dzierżawy). Na terenie obydwu ujęć wodnych funkcjonowały łącznie dwie stacje uzdatniania wody po jednej na każdym ujęciu.

W kontrolowanym okresie podstawowymi urządzeniami do uzdatniania wody na terenie ujęcie Kutno – Graniczna były: 2 wieże napowietrzające, 1 komora reakcji $V_0 = 600 \text{ m}^3$, 3 ciągi technologiczne po 7 szt. otwartych filtrów pionowych o wym. $\varnothing 2,5 \text{ m} \times 7,75 \text{ m}$, 1 lampa UV do dezynfekcji wody na zbiorniki retencyjne, chlorator wody tłocznej dla miasta, 1 separator Lamela z koagulacją (do zagęszczania osadów z wód popłucznych), trzykomorowy osadnik wód popłucznych ($3 \times 40 \text{ m}^3$), centralna sterownia procesów technologicznych. Na terenie przedmiotowego ujęcia znajdował się także zestaw 4 pomp o mocy 45 kW wydajności po 300 m^3 każda, zbiorniki retencyjne w ilości 4 szt. Po 1500 m^3 każdy.

Ujęcie wody Kutno-Sklęczki ul. Metalowa dysponowało urządzeniami do uzdatniania wody w postaci: 6 szt. filtrów ciśnieniowych poziomych o wym. $\varnothing 2,2 \text{ m} \times 6,0 \text{ m}$, 1 sprężarka 2,5 kW do napowietrzania wody w przeciwpładzie, chlorator wody tłocznej dla miasta, 1 dmuchawa 22 kW do przedmuchu w procesie płukania, 2 poletka ociekowe o wym. $30 \times 6 \times 2 \text{ m}$ każde. Ujęcie to nie posiadało pomp ani zbiorników do gromadzenia wody i wyrównywania ciśnienia w sieci.

Wg stanu na koniec 2014, 2015 i 2016 r. oraz na dzień 31 marca 2017 r. długość przewodów rozdzielczych wynosiła odpowiednio 131 km, 133,3 km, 136,8 km i 137,4 km, długość przewodów magistralnych 16,7 km (w 2014 r. i 2015 r.) i 12,3 km (w 2016 r. i na koniec I kw. 2017 r.), a długość przewodów stanowiących własność gminy wynosiła 2,75 km.

(dowód: akta kontroli str.141-157)

1.2.2 PWiK przedłożyło radzie miasta projekt regulaminu dostarczania wody w dniu 30 marca 2016 r. Przedmiotowy regulamin został uchwalony przez Radę Gminy Miasta Kutno 21 czerwca 2016 r.¹². Zatwierdzony regulamin określał wszystkie prawa i obowiązki Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług wymagane art. 19 ust. 2 uzw.

(dowód: akta kontroli str.158-165)

1.2.3 Według stanu na koniec 2015 r., 2016 r. i na koniec I kw. 2017 r. liczba zawartych przez Przedsiębiorstwo umów o zaopatrzenie w wodę wyniosła odpowiednio 4834, 4882 i 4892, w tym z właścicielami lub zarządzającymi nieruchomościami 4800, 4848 i 4858 oraz 34 umowy zawierane corocznie z indywidualnymi właścicielami lokali w budynkach wielolokalowych.

(dowód: akta kontroli str.166)

1.2.4 W kontrolowanym okresie w przedsiębiorstwie nie odnotowano odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę w odpowiedzi na pisemny wniosek właściciela nieruchomości lub zarządzającego albo właściciela lokalu.

(dowód: akta kontroli str.167)

¹² Uchwała Nr XXIV/273/16 Rady Miasta Kutno z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązującego na terenie Miasta Kutno, Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z dnia 12 lipca 2016 r. poz. 2959.

1.2.5 Analiza 10 losowo wybranych umów o zaopatrzenie w wodę (po pięć z 2015 r. i 2016 r.), wykazała, że zawierały one postanowienia wymagane art. 6 ust. 3 uzzw.

(dowód: akta kontroli str. 168-182)

1.2.6 Liczba nieruchomości na terenie miasta przyłączonych do sieci wodociągowej wg. stanu na koniec 2014 r., 2015 r., 2016 r. oraz na koniec I kw. 2017 r. wyniosła odpowiednio 4428, 4488, 4539 oraz 4551.

Przedsiębiorstwo nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby nieruchomości w mieście Kutno.

Dyrektor PWiK wyjaśnił, że w mieście znajdują się obszary, które nie są podłączone do sieci wodociągowej. Ich przyłączenie wymagałoby budowy ok. 4,53 km sieci, co stanowiłoby łącznie 3,03% istniejącej sieci wodociągowej.

(dowód: akta kontroli str. 183-186, 290-292)

1.2.7 Działania podejmowane przez PWiK w celu objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości lub zarządzającymi nieruchomościami na terenie miasta zbiorowym zaopatrzeniem w wodę obejmowały: w 2015 r. przebudowę siedmiu przyłączy wodociągowych i wykup jednego odcinka sieci wodociągowej, w 2016 r. budowę trzech nowych odcinków sieci oraz przebudowę istniejących, wykup pięciu odcinków sieci, a także przebudowę 12 przyłączy, w I kw. 2017 rozpoczęcie budowy nowego odcinka sieci, przebudowę przyłączy i wykup jednego odcinka sieci.

(dowód: akta kontroli str. 187)

1.2.8 W kontrolowanym okresie obowiązywały w PWiK dwa „Wieloletnie Plany Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych”¹³ – na II półrocze 2012 – I półrocze 2015 i na II kw. 2015 – I kw. 2018. Przedsiębiorstwo przedłożyło prezydentowi miasta Zmieniony Plan obejmujący II półrocze 2012 r. – I półrocze 2015 r., w dniu 26 lutego 2015 r., który został zatwierdzony 31 marca 2015 r.¹⁴. Natomiast Plan obejmujący II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r., został przedłożony prezydentowi miasta w dniu 19 lutego 2015 r., a uchwalony 31 marca 2015 r.¹⁵

Plany spełniały wymagania określone w art. 21 ust. 1 uzzw oraz warunki określone w art. 21 ust. 3 uzzw, tj. były zgodne z kierunkami rozwoju miasta Kutno określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna¹⁶, planami ogólnymi miejscowego zagospodarowania przestrzennego miasta¹⁷ oraz warunkami zezwolenia wydanego Przedsiębiorstwu na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

(dowód: akta kontroli str. 188-197)

1.2.9 Prezydent Miasta Kutno nie zgłaszał uwag do ww. projektu planu. Ponadto Dyrektor PWiK wyjaśnił, że „podczas tworzenia Planu na II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r. prowadzone były rozmowy, na których kształt planu był na bieżąco konsultowany z prezydentem miasta”. Przedmiotowy plan w trakcie jego obowiązywania podlegał korektom, które miały miejsce:

- 4 lutego 2016 r. – dotyczyła Planu na lata 2016 – I półrocze 2018, została zatwierdzona przez Radę Miasta w dniu 15 marca 2016 r.¹⁸

¹³ Zwany dalej Planem

¹⁴ Uchwała Nr V/70/15 Rady Miasta Kutno z dnia 31 marca 2015 r. zmieniająca uchwałę Nr XIX/200/12 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na okres II półrocze 2012 r. – I półrocze 2015 r., będących w posiadaniu PWiK.

¹⁵ Uchwała Nr V/71/15 Rady Miasta Kutno z dnia 31 marca 2015 r. zmieniająca uchwałę Nr XIX/200/12 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na okres II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r., będących w posiadaniu PWiK.

¹⁶ <https://umkutno.bip.e-zeto.eu/index.php?type=4&name=bt307&func=selectsite&value%255B0%255D=mnu18&value%255B1%255D=4>.

¹⁷ <http://planyzagospodarowania.pl/miejscowosci/iodzkie/kutnowski/kutno>

¹⁸ Uchwała Nr XX/217/16 Rady Miasta Kutno z dnia 15 marca 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr V/71/15 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na okres II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r., będących w posiadaniu PWiK.

- 4 listopada 2016 r. – dotyczyła Planu na lata 2016 – I półrocze 2018, zatwierdzona w dniu 22 listopada 2016 r.¹⁹
- 20 lutego 2017 r. – dotyczyła planu na lata 2017 – I półrocze 2018, zatwierdzona w dniu 22 marca 2017 r.²⁰

(dowód: akta kontroli str.198-246)

1.2.10. Wśród najważniejszych inwestycji, jakie znalazły się w Planie na lata 2015 – 2016 były m.in.:

- przebudowa przyłączy wodociągowych w ilości – 7 szt. z zaplanowanym terminem realizacji 07.2015 – 12.2015 i rzeczywistym terminem realizacji 08.2015 – 10.2015;
- wykup sieci wodociągowej – 1 szt. z zaplanowanym terminem realizacji 07.2015 – 12.2015 i rzeczywistym terminem realizacji 07.2015 – 10.2015 oraz w ilości – 5 szt. z zaplanowanym terminem realizacji 01.2016 – 12.2016 i rzeczywistym terminem realizacji 04.2016 – 12.2016;
- budowa sieci wodociągowej Ø160mm L=200mb z zaplanowanym terminem realizacji 01.2015 – 12.2015 i rzeczywistym terminem realizacji 01.2015 – 12.2015 oraz L=530mb z zaplanowanym terminem realizacji 01.2016 – 12.2016 i rzeczywistym terminem realizacji 06.2016 – 12.2016;
- budowa sieci wodociągowej Ø110mm L=779mb z zaplanowanym terminem realizacji 01.2016 – 12.2016 i rzeczywistym terminem realizacji 01.2016 – 12.2016
- przebudowa sieci wodociągowych Ø315mm L=150mb z zaplanowanym terminem realizacji 01.2016 – 12.2016 i rzeczywistym terminem realizacji 08.2016 – 12.2016;
- budowa odcinka magistrali wodociągowej Ø500 z zaplanowanym terminem realizacji 09.2016 – 12.2016 i rzeczywistym terminem realizacji 10.2016 – 12.2016;

Wszystkie ww. zaplanowane inwestycje zostały zrealizowane. Planowane koszty realizacji wszystkich inwestycji w okresie objętym planem, w tym także ww. ważniejszych inwestycji wynosiły na dzień 31.12.2016 r. – 2.202 tys. zł. Inwestycje planowano pokryć ze środków własnych Przedsiębiorstwa oraz kredytu inwestycyjnego pochodzącego z zagranicznych linii kredytowych. Natomiast rzeczywiście poniesione wydatki na inwestycje na dzień 31.12.2016 r. wyniosły – 2.042,65 tys. zł., co stanowi 92,73% ogółu zaplanowanych wydatków w tym okresie. Wśród najważniejszych inwestycji zaplanowanych do realizacji w Planie na 2017 r. znalazły się:

- przebudowa przyłączy wodociągowych z zaplanowanym terminem realizacji 01.2017 – 12.2017; rzeczywistym terminem rozpoczęcia 03.2017;
- wykup sieci wodociągowej z zaplanowanym terminem realizacji 01.2017 – 12.2017;
- przebudowa sieci wodociągowej Ø110mm i Ø160mm L=485 z zaplanowanym terminem realizacji 01.2017 – 12.2017;
- budowa sieci wodociągowej Ø250mm L=770mb z zaplanowanym terminem realizacji I etapu 01.2017 – 12.2017;

W roku 2017 Przedsiębiorstwo zaplanowało wydatki inwestycyjne w kwocie 1.320 tys. zł, Wydatki te planowano pokryć ze środków własnych przedsiębiorstwa. Rzeczywiście poniesione wydatki na inwestycje w roku 2017 wg. stanu na dzień 31.03.2017 wynosiły 8,7 tys. zł.

¹⁹ Uchwała Nr XXX/321/16 Rady Miasta Kutno z dnia 22 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr XX/217/16 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na okres II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r., będących w posiadaniu PWiK.

²⁰ Uchwała Nr XXXVII/362/17 Rady Miasta Kutno z dnia 28 marca 2017 r. zmieniająca uchwałę Nr XXX/321/16 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na okres II półrocze 2015 r. – I półrocze 2018 r., będących w posiadaniu PWiK.

(dowód: akta kontroli str. 247-260)

1.2.11. W badanym okresie PWiK nie był kontrolowany przez Prezydenta Miasta Kutno.

(dowód: akta kontroli str.261)

1.2.12. Przedsiębiorstwo nie było kontrolowane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Skierniewicach.

(dowód: akta kontroli str.262-289)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Przedsiębiorstwa w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

Niezawodność dostarczania wody w wystarczającej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem.

2.1. Kontrole i monitoring pracy sieci wodociągowej

2.1.1. Charakterystyka sieci wodociągowej PWiK wg. stanu na dzień 31 marca 2017 r. przedstawiała się następująco:

- wiek do 20 lat – rury z żeliwa szarego – 4, 26 km, rury PE – 43,74 km;
- wiek 21-30 lat – rury stalowe 0,32 km, rury z żeliwa szarego – 19,58 km, rury PE – 5,7 km, rury PCV – 9,24 km;
- wiek 31-40 lat – rury stalowe 0,01 km, rury z żeliwa szarego – 30,28 km, rury PCV – 2,58 km;
- wiek 41-50 lat – rury stalowe 0,38 km, rury z żeliwa szarego – 24,89 km, rury PCV – 2,41 km;
- wiek 51-60 lat – rury stalowe 0,38 km, rury z żeliwa szarego – 24,89 km.

(dowód: akta kontroli str.293-296)

2.1.2. PWiK w latach 2014 – 2016 poddawało sieć wodociągową okresowej, rocznej kontroli dokonując przeglądów całego uzbrojenia sieci i badania wydajności wodnej hydrantów przeciwpożarowych zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²¹,

Nie dokonywano kontroli okresowej sieci wodociągowej przeprowadzanej raz na pięć lat ze względu na niewystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2 upb

Jednocześnie Przedsiębiorstwo poddawało kontroli okresowej rocznej oraz pięcioletniej obiekty sieciowe, położone w stacji uzdatniania wody w Kutnie przy ul. Granicznej, a także w stacji uzdatniania wody w Kutnie - Skłęczki, ul. Metalowa. Kontrole roczne wykazały w budynku komory zasuw i zbiorników przy ul. Granicznej m.in. zerwanie rynien dachowych, korozję na elementach blacharskich, liczne odspojenia spękania tynków. W budynku DUW przy ul. Metalowej stwierdzono m.in. poprzerywaną ciągłość rynien, przeciek w kominie wentylacyjnym, zapadniętą i popękana opaskę z betonu. W budynku SUW przy ul. Granicznej wykazano m.in. nieszczelności w przejściach rur kanalizacyjnych, brak obróbki blacharskiej wokół wrót wejściowych. W ramach przeglądów pięcioletnich badano oprócz stanu technicznego i wartości użytkowej obiektów badano również sprawność instalacji służących ochronie środowiska, tj. kanalizacji sanitarnej. Po kontrolach formułowano wnioski i sprawdzano ich realizację.

(dowód: akta kontroli str.297-345)

2.1.3 W kontrolowanym okresie Przedsiębiorstwo monitorowało pracę sieci wodociągowej poprzez pomiar ciśnienia wody w miejscach zlokalizowanych na

²¹ t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z póź. zm., zwana dalej upb

wprowadzeniu wody do sieci (po uzdatnieniu), na sieci i w punktach pomiarowych przed przyłączami wodociagowymi.

Ponadto Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że „nie posiadało ono klasycznego monitoringu, który by rejestrował przepływy i ciśnienie w wyznaczonych węzłach sieci wodociagowej, a istniejące punkty rejestrujące nie pozwalają na pełne monitorowanie sieci wodociagowej. Istniejące punkty pomiaru ciśnienia nie pozwalają także na ustalenie docelowego miejsca wystąpienia awarii, dopiero zainstalowanie przepływomierzy strefowych i ich monitorowanie może wskazać, że w danej strefie może mieć miejsce awaria. Monitoring ciśnienia wskazuje nam, że w tym rejonie coś dzieje się, może to być zwiększony rozbiór lub wyciek wody”.

W poszczególnych latach liczba miejsc, w których monitorowano pracę sieci wodociagowej poprzez pomiar ciśnienia wynosiła odpowiednio: w 2014 r. nie monitorowano pracy sieci wodociagowej, 2015 r. – 10, 2016 r. – 15, I kw. 2017 r. – 19, natomiast częstotliwość pomiaru była stała we wskazanym okresie i wynosiła 60 minut. Za pomocą 19 punktów pomiarowych ciśnienia wody wodociagowej Przedsiębiorstwo monitorowało 80% sieci wodociagowej. Jednakże nie prowadzono pomiarów natężenia przepływu wody w sieci, natomiast pomiar szczelności przewodów dokonywany był począwszy od I kw. 2017 r. na obszarze zasilanym przez SUW²² Kutno-Graniczna, w 368 miejscach z częstotliwością raz na dobę (w postaci działań interwencyjnych). Stacja ujęcia wody Kutno-Graniczna zasilala 89% obszaru miasta. W latach 2015 r., 2016, I kw. 2017 r. nie zarejestrowano przypadków zbyt wysokiego ciśnienia wody, zbyt niskie ciśnienie zarejestrowano w 1 miejscu, a wycieki wody zarejestrowano tylko w I kw. 2017 r. w 7 miejscach podczas pomiarów interwencyjnych.

(dowód: akta kontroli str.346-352)

2.1.4. PWiK nie określiło ekonomicznego poziomu wycieków dla sieci wodociagowej tj. docelowego minimalnego poziomu, do jakiego powinny być ograniczone straty wody w sieci wodociagowej przy najniższych kosztach eksploatacyjnych.

(dowód: akta kontroli str.345)

Według wyjaśnień Prokurenta Spółki „aktualnie w Przedsiębiorstwie są prowadzone działania zmierzające do określenia ekonomicznego poziomu wycieków sieci wodociagowej. Od 2016 r. jest wdrażany system GIS²³, przygotowane są mapy przebiegu sieci wodociagowej z oznaczeniem na nich uzbrojenia. Opracowano i wdrożono model hydrauliczny sieci wodociagowej, trwają prace przygotowawcze do strefowania sieci i wydzielenia obszarów kontroli wycieków. Na bieżąco jest prowadzona ewidencja wody wtłoczonej do sieci, sprzedanej i wody zużytej na potrzeby utrzymania sieci (płukania). Na podstawie tych danych dokonuje się analizy kształtowania strat wody, wylicza się wskaźniki kształtowania strat wody oraz poziom nieuniknionych strat wody i wylicza się koszty strat wody z wycieków. Do końca 2017 r. zostanie w Przedsiębiorstwie określony ekonomiczny poziom wycieków sieci wodociagowej”.

Do wyjaśnień dołączono wyliczenie wskaźników strat wody w latach 2014 – 2016.

(dowód: akta kontroli str.683-707)

2.1.5 Działaniami podejmowanymi w 2014 r., 2015 r. i 2016 r. przez PWiK na rzecz ograniczenia strat wody w sieci wodociagowej były przebudowa awaryjnych sieci wodociagowych, przebudowa przyłączy wodnych, zabudowa wodomierzy ze zdalnym odczytem, monitorowanie poboru wody przez zakłady przemysłowe. W roku 2008 Przedsiębiorstwo rozpoczęło wymianę starych wodomierzy na nowoczesne z radiowym odczytem. Efektami tych działań było obniżenie strat wody. W 2014 r. w stosunku do roku 2008 o obniżono straty wody o 10,14% w 2015 r. o

²² Stacja Uzdatniania Wody

²³ System informacji przestrzennej

13,77%, a w 2016 r. o 14,13%. Montaż nowoczesnych wodomierzy pozwolił także na blisko 100% skuteczność odczytu wskazań wodomierza niezależnie od obecności odbiorcy. Koszty działań na rzecz ograniczenia strat wody w sieci wodociągowej w 2014 r., 2015 r. i 2016 r. wyniosły odpowiednio 605,8 tys. zł, 485,5 tys. zł oraz 464,1 tys. zł.

Źródłem finansowania działań dotyczących przebudowy awaryjnych sieci wodociągowych, oraz przebudowy przyłączy wodnych były odpisy amortyzacyjne. Natomiast zabudowa wodomierzy ze zdalnym odczytem i monitorowanie poboru wody przez zakłady przemysłowe były sfinansowane ze środków obrotowych Przedsiębiorstwa.

W poszczególnych okresach roczna ilość wody ujmowanej wynosiła:

- w 2014 r. – 4.085,10 tys. m³, roczna ilość wody zużytej przez odbiorców – 3.349,72 tys. m³, a wysokość strat wody w sieci wodociągowej – 546,89 tys. m³;
- w 2015 r. – 3.853,90 tys. m³, roczna ilość wody zużytej przez odbiorców – 3.350,10 tys. m³ i wysokość strat wody w sieci wodociągowej – 255,78 tys. m³;
- w 2016 r. – 3.778,90 tys. m³, roczna ilość wody zużytej przez odbiorców – 3.387,70 tys. m³ i wysokość strat wody w sieci wodociągowej – 236,10 tys. m³.

(dowód: akta kontroli str. 350-354)

2.2 Awarie sieci wodociągowej

2.2.1 Ilość awarii, które wystąpiły na sieci wodociągowej w latach 2015 r., 2016 r. i w I kw. 2017 r. przedstawiała się odpowiednio: 140; 120; 49, a wskaźnik intensywności awarii na 1 km sieci wynosił: 0,93, 0,80 i 0,33. Wśród obiektów, które najczęściej ulegały awariom w przedmiotowym okresie były: przewody wodociągowe, połączenia przewodów, wodomierze. Główną przyczyną awarii występujących na sieci wodociągowej było eksploatacyjne zmęczenie materiałów, z których została wybudowana, przekładające się na rozszczelnienia połączeń szlamunkowych i pęknięcia podłużne przewodów. Do przyczyn awarii należy zaliczyć również ukryte wady wbudowanej armatury oraz mechaniczne uszkodzenia infrastruktury przez użytkowników dróg, a także zewnętrznych wykonawców wykonujących budowy innych sieci. Skutkami awarii były przerwy w dostawie wody, straty wody, uszkodzenia nawierzchni i terenów zielonych oraz infrastruktury podziemnej, zalania nieruchomości i terenów przyległych.

(dowód: akta kontroli str. 355)

2.2 Maksymalny czas trwania awarii (w godzinach) w latach 2015, 2016 i I kw. 2017 r. wynosił odpowiednio 30, 40,4 i 16. Minimalny czas trwania awarii (w godzinach) w ww. okresie wynosił 3,5, 7 oraz 3,5, natomiast średni czas trwania awarii (w godzinach) wynosił 5,1, 14; i 3,88.

(dowód: akta kontroli str. 356)

2.2.3. W kontrolowanym okresie miało miejsce jedno zdarzenie powodujące przerwę w dostawie wody spowodowanej awarią trwającą ponad dobę. Była to awaria przyłącza wodociągowego, dostarczanie wody wznowiono po 30 godzinach. Pozbawionych wody na czas przedmiotowej awarii zostało dwóch odbiorców w budynkach jednorodzinnych (jedna posesja niezamieszkała). Po uzgodnieniach, odbiorcy zrezygnowali z dostarczania wody w trakcie trwania awarii przez PWiK i zabezpieczyli się w wodę we własnym zakresie.

Dyrektor PWiK wyjaśnił, że „z uwagi na niewielki zakres awarii Przedsiębiorstwo nie występowało do PPIS oraz nie informowało prezydenta o zdarzeniu. Po usuniętej awarii wykonano badania bakteriologiczne, które wykazały przydatność wody do spożycia”.

Awaria 40 godzinna miała miejsce na odcinku wodociągu połączenia pierścieniowego w miejscu, do którego nie był połączony żaden odbiorca.

Wyłączenie tego odcinka wodociągu nie pozbawiło, więc żadnego z odbiorców dostępu do wody.

(dowód: akta kontroli str.357-360, 683-707)

2.2.4 Wszystkie awarie wodociągowe, które wystąpiły na sieci wodociągowej i przyłączach wodociągowych stanowiących majątek Przedsiębiorstwa były usuwane we własnym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.359)

2.2.5 Działania podejmowane w przypadku awarii polegały na jej lokalizacji i niezwłocznym wyłączeniu odcinka sieci lub przyłącza z eksploatacji tak, aby wyłączenie ograniczało do niezbędnego minimum dostarczenie wody do jak najmniejszej liczby odbiorców. Po usunięciu awarii płukano sieć (przyłącze) a następnie wykonywano dezynfekcję odcinka sieci i ponowne płukanie.

(dowód: akta str.359)

2.2.6 W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki innych niż awaria powodów braku wody w sieci, natomiast wystąpiły krótkotrwałe spadki ciśnienia spowodowane pracami serwisowymi na stacji uzdatniania wody SUW Kutno –Graniczna 28 grudnia 2016 r. oraz 13 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str.357-365)

2.2.7 W celu zmniejszenia awaryjności sieci wodociągowej i skrócenia czasu usuwania awarii PWiK podejmował następujące działania: przebudowa awaryjnych przyłączy i sieci wodociągowych, przeglądy, wymiana zasuw sieciowych i domowych. Na realizację powyższych przedsięwzięć Przedsiębiorstwo wydatkowało w 2015 r. kwotę 656 tys. zł, w 2016 r. 696 tys. zł, a w I kw. 2017 r. 150 tys. zł. Wydatki te zostały pokryte ze środków własnych – zadania inwestycyjne z odpisów amortyzacyjnych a pozostałe ze środków obrotowych. Efektami tych działań było obniżenie liczby awarii o 20 w 2016 r. w stosunku do roku 2015 oraz skrócenie średniego czasu usuwania awarii z 5,71 godziny do 5,18 godziny w tym samym okresie, jak również obniżenie strat wody z 6,72 % w roku 2015 do 6,3% w roku 2016.

(dowód: akta kontroli str.360)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

PWiK w kontrolowanym okresie nie dokonywał kontroli okresowych sieci wodociągowych przeprowadzanych przynajmniej raz na 5 lat, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 upb.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że w przeszłości podjęto działania organizacyjne w celu uporządkowania i zewidencjonowania obiektów budowlanych, jakimi są sieci wodociągowe. Sieci wodociągowe, którymi dysponuje PWiK zostały podzielone na odcinki (jako samodzielne obiekty budowlane). Obecnie istnieje 106 obiektów budowlanych (odcinków sieci), w tym 24 obiekty, którym nie upłynął 5 letni okres użytkowania. W stosunku do pozostałych w najbliższym czasie będą realizowane przeglądy okresowe 5 letnie. Wcześniej takich przeglądów nie dokonywano w związku z tym nie ma możliwości przedstawienia przedmiotowych protokołów.

(dowód: akta kontroli str. 297-345)

W ocenie NIK, odstępując od realizacji wynikającego z art. 62 ust. 1 pkt 2 upb obowiązku dokonywania 5 letnich przeglądów okresowych sieci wodociągowej, których zakres jest szerszy niż przeglądów rocznych, Przedsiębiorstwo nie dysponowało pełną wiedzą w zakresie właściwości użytkowych tych obiektów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie

3 Zapewnienie wymaganej jakości wody.

3.1. Badania jakości wody

3.1.1 PWiK nie dysponowało własnymi wewnętrznymi wytycznymi/zaleceniami dotyczącymi monitorowania jakości wody.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że prowadzenie badań monitorowania jakości wody w sieci odbywa się w oparciu o zapisy zawarte w rjws z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.366-369)

3.1.2 Dla potrzeb oceny przydatności wody w ramach prowadzenia wewnętrznej kontroli jakości wody, Przedsiębiorstwo uzgodniło z właściwym Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym²⁴ po raz pierwszy w 2007 r. i umieściło w Harmonogramie pobierania próbek wody do badań w 2008 r. punkty czerpalne próbek wody do badań.

Dodatkowo Dyrektor PWiK wyjaśnił, że „zmiany dotyczące punktów czerpalnych umieszczane były w harmonogramach na poszczególne lata i przyjmowane bez uwag przez ppis”.

Harmonogramy (częstotliwość) pobierania próbek wody do badań na lata 2015, 2016, 2017 uzgadniano w następujących terminach: na rok 2015 – 24 grudnia 2014 r.; na rok 2016 – 04 stycznia 2016 r.; na rok 2017 – 05 grudnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 370-379)

Badania jakości wody wodociągowej wykonywane przez PWiK (monitoring kontrolny) w poszczególnych latach objętych kontrolą przedstawiały się następująco:

- w 2015 r. - wyznaczono – 2 punkty poboru wody pobranej z ujęcia – częstotliwość pobierania próbek wody do badań 2 próbki/rok; 2 punkty poboru wody – podawanej do sieci po uzdatnieniu - 3 próbki/rok; 3 i 6 punktów poboru wody – u odbiorców w budynkach użyteczności publicznej - 3 i 4 próbki/rok;
- w 2016 r. – wyznaczono – 2 punkty poboru wody do badań – pobranej z ujęcia – 2 próbki/rok; 2 punkty poboru wody – podawanej do sieci po uzdatnieniu z - 2 próbki/rok; 8 i 3 punkty poboru wody – u odbiorców w budynkach użyteczności publicznej - 3 i 4 próbki/rok;
- w I kw. 2017 r. - wyznaczono – 5 punktów poboru wody – u odbiorców w budynkach użyteczności publicznej - 1 próbka/rok.

Badania jakości wody wodociągowej wykonywane przez PWiK (monitoring przeglądowy) w badanym okresie przedstawiały się następująco:

- w 2015 r. - wyznaczono – 2 punkty poboru wody – podawanej do sieci po uzdatnieniu z częstotliwością pobierania próbek wody do badań 1 próbka/rok; 3 punktów poboru wody – u odbiorców w budynkach użyteczności publicznej - 1 próbka/rok;
- w 2016 r. – wyznaczono 2 punkty poboru wody – podawanej do sieci po uzdatnieniu - 1 próbka/rok; 4 punkty poboru wody – u odbiorców w budynkach użyteczności publicznej - 1 próbka/rok;
- w I kw. 2017 r. - nie wyznaczono punktów poboru wody

(dowód: akta kontroli str. 370-379, 640-644)

3.1.3 Zakres wykonywanych badań był wyznaczony w oparciu, o: jakość i rodzaj ujmowanej wody, zastosowane metody uzdatniania, długość sieci wodociągowej, wiek wodociągu, zanieczyszczenia występujące w środowisku, możliwość wystąpienia wtórnych zanieczyszczeń w rozprowadzającej sieci wodociągowej. W 2015 r. zakres badań wody obejmował badania przewidziane w załączniku nr 5 rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. natomiast w 2016 r. i I kw. 2017 r. w rjws z 2015 r., które prowadzono w ramach monitoringu kontrolnego. W ramach monitoringu przeglądowego zakres badań wody prowadzono wg zał. 1-3 i lp. 2, 4 i 5 załącznik nr 4 rjws.

²⁴ Zwany dalej ppis

(dowód: akta kontroli str.383-385)

3.1.4 Badania zawartości substancji promieniotwórczych w wodzie zostały przeprowadzone przez PWiK po raz pierwszy w 2012 r. a substancją objętą monitoringiem był tryt i całkowita dopuszczalna dawka promieniowania. Otrzymane wyniki wynosiły:

- całkowita dopuszczalna dawka - w I próbie < 0,030mSv/rok²⁵, a w drugiej próbie < 0,033mSv/rok - całkowita dopuszczalna zawartość to 0,10mSv/rok;
- Tryt - w I próbie < 10 Bq/l²⁶, w II próbie < 10Bq/l – dopuszczalna zawartość 100Bq/l.

Przedsiębiorstwo zleciło w kwietniu 2017 r., na ujęciach wody, badania w ramach monitoringu jakości wody w zakresie: radonu, trytu, izotopów promieniotwórczych radu – Ra-226, Ra-228. Prognozowany termin otrzymania wyników z badań - 19 czerwca 2017 r. W przypadku nie przekroczenia granic wykrywalności stężenia trytu oraz radu – Ra-226, Ra-228 określonych w części C załącznika nr 10 rjws z 2015 r. Przedsiębiorstwo będzie wykonywało pomiar ich stężenia raz na 5 lat.

(dowód: akta kontroli str.389-390)

3.1.5 Próbki wody do badań w punktach ustalonych w Harmonogramie pobierania próbek wody do badań tj. pobranej z ujęcia, podanej do sieci po uzdatnieniu, ustalonych punktów na sieci wodociągowej na lata 2015, 2016, I kw. 2017 pobierało oraz badania wykonywało: Laboratorium PWiK lub akredytowane Laboratorium Jars ul. Kościelna 2a w Legionowie²⁷.

(dowód: akta kontroli str.391)

3.1.6 W kontrolowanym okresie zarówno Laboratorium PWiK jak i Laboratorium Jars posiadały zatwierdzony przez ppis system jakości prowadzonych badań wody.

(dowód: akta kontroli str.392-430)

3.1.7 Analiza 10 losowo wybranych sprawozdań z badań jakości wody w przypadku nieprzekroczenia parametrów jakości wody określonych w rjws wykazała, że Przedsiębiorstwo przekazywało ppis wyniki badań wody w terminach 1-6 dni od dnia otrzymania sprawozdania z badań z laboratorium, co dało średnią 3,6 dnia i było zgodne z §6 pkt 9 rjws z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.380-382)

3.1.8 W latach 2015, 2016 nie stwierdzono przekroczenia parametrów jakości wody. Wobec powyższego PWiK nie dysponował sprawozdaniami z badań wody, której jakość przekraczała parametry określone w rjws.

(dowód: akta kontroli str.386)

3.1.9 Wobec nieprzekroczenia w kontrolowanym okresie parametrów jakości wody PWiK nie planował i nie podejmował działań naprawczych dotyczących jakości wody.

(dowód: akta kontroli str.387, 461)

3.1.10 Analiza 10 losowo wybranych ocen wydanych przez ppis w 2015 r. i 2016 r. na podstawie otrzymanych od Przedsiębiorstwa wyników badań wykazała, że ppis przekazywał ocenę do PWiK w terminie od 5 do 9 dni, co daje średnio 6 dni.

(dowód: akta kontroli str.386,460)

3.2. Ocena jakości wody

3.2.1 W latach 2015, 2016 i I kw. 2017 r. przeprowadzono odpowiednio 48, 50 i 5 badań wody wodociągowej, a ppis wydało 14, 32 i 9 ocen jakości. Na podstawie

²⁵ miliswert (mSv) – jednostka wyrażająca ilość energii różnego rodzaju promieniowania jonizującego pochłoniętą przez żywe tkanki.

²⁶ bekerel [Bq] – Jednostka miary aktywności promieniotwórczej

²⁷ Zwane dalej Laboratorium Jars

231
sprawozdań z wyników badań w ww. latach, ppis wykazał we wszystkich przypadkach, że badana woda była przydatna do spożycia.

(dowód: akta kontroli str. 462-463)

3.2.2. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki warunkowej przydatności wody do spożycia.

(dowód: akta kontroli str.462-463)

3.2.3. Nie wystąpiły również przypadki stwierdzenia przez ppis braku przydatności wody do spożycia.

(dowód: akta kontroli str.462-463)

3.2.4. W związku z brakiem przeciwwskazań przydatności wody do spożycia Przedsiębiorstwo nie występowało do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za pośrednictwem ppis z wnioskiem o zgodę na odstępstwo od wymagań chemicznych jakim powinna odpowiadać woda.

(dowód: akta kontroli str.462-463)

3.2.5 Przedsiębiorstwo nie występowało o zgodę na odstępstwo od wymagań chemicznych jakim powinna odpowiadać woda. Wobec powyższego ppis takiej decyzji nie wydawał.

(dowód: akta kontroli str.462-463)

3.2.6 W kontrolowanym okresie wystąpiły okoliczności, które mogły spowodować zmianę jakości wody były to: awarie sieci wodociągowej, przebudowa sieci, wykonywanie połączeń nowo budowanych sieci, przyłączy z istniejącą siecią wodociagową. W 2015 r. było 18 przypadków, w 2016 r. 8 przypadków, a w I kw. 2017 r. 2 przypadki. Przedsiębiorstwo każdorazowo powiadamiało odbiorców o możliwościach wystąpienia zmiany jakości wody w formie pisemnej jak również powiadamiało ppis i Prezydenta Miasta. Po każdym tego typu zdarzeniu wykonywano badania kontrolne jakości wody. W ww. przypadkach PWiK nie uzgadniał z ppis miejsca i częstotliwości oraz zakresu badania wody. W przypadku przedsięwzięć naprawczych nie wystąpiła potrzeba planowania takich działań gdyż nie wystąpiło pogorszenie się jakości wody. Parametry badanej wody spełniały wymagania określone w rjws z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.550-559)

3.2.7 Nadzór nad jakością wody do spożycia w ramach kontroli urzędowej sprawowany był przez PPIS w Kutnie i odbywał się zgodnie z zatwierdzanym corocznie przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi harmonogramem próbek wody do spożycia. W 2015 r. pobrano 48 próbek w dwóch przypadkach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości. W wyniku przeprowadzonych badań przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Skierniewicach w pobranych próbkach stwierdzono naruszenie wymagań jakości wody przeznaczonej do spożycia w postaci:

- przekroczenia dopuszczalnej wartości parametru fizyko – chemicznego określonego w załączniku nr 3 część B rjws – mangan wynik $55 \pm 7 \mu\text{g/l}$ (norma $50 \mu\text{g/l}$);
- obecności bakterii coli w ilości 46 jednostek w 100ml wody (norma 0 jednostek w 100 ml).

Dyrektor PWiK w wyjaśnieniach podał, że „w obu przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne, jednakże obydwa postępowania zostały umorzone – z uwagi na ustanie przekroczenia w trakcie postępowania przed wydaniem oceny jakości wody”. Powyższe przekroczenie „wynikało z dwudniowej przerwy i ponownego uruchomienia doraźnego ujęcia wodnego, co było spowodowane brakiem energii elektrycznej. W drugim przypadku badania wykonane przed jak i po zdarzeniu wykonane przez laboratorium Przedsiębiorstwa, jak i te wykonane przez ppis po zdarzeniu nie potwierdziły skażenia wobec powyższego postępowanie zostało umorzone. W wyjaśnieniach PPIS w Kutnie potwierdził umorzenie

przedmiotowych postępowań z uwagi na fakt doprowadzenia jakości wody do spożycia do obowiązujących norm.

W 2016 r. pobrano 40 próbek wody – przekroczeń nie stwierdzono, woda była przydatna do spożycia, w I kw. 2017 r. pobrano 15 próbek wody – przekroczeń nie stwierdzono, woda była przydatna do spożycia.

(dowód: akta kontroli str.388,431-459,464-547)

3.2.8 Zakres i częstotliwość badania jakości wody ujmowanej dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia miasta w wodę wynikał z harmonogramu uzgadnianego na dany rok z PPIS w Kutnie. Badania wykonywane były na mieszance wody ujmowanej dopływającej do stacji uzdatniania wody.

W 2015 r. i 2016 r. – SUW Graniczna 2x1 próbka (kwiecień i sierpień) zakres monitoring kontrolny, DUW²⁸ – Metalowa 2x1 próbka (kwiecień i sierpień) zakres monitoring kontrolny;

W I kw. 2017 r. – badania zaplanowane (kwiecień i sierpień) zakres monitoring kontrolny.

Ponadto wypełniając postanowienia decyzji Wojewody Łódzkiego dotyczące udzielenia pozwolenia wodnoprawnego PWiK prowadziło monitoring eksploatowanych studni wykonując badania z częstotliwością raz na rok dotyczące: mętności, barwy, zapachu, odczynu, twardości ogólnej, zasadowości, żelazo ogólne, mangan, chlorki, siarczany, azotany, azotyny, sucha pozostałość. Nie zaobserwowano również wpływu pór roku na jakość ujmowanej wody głębinowej.

(dowód: akta kontroli str.560-616)

3.2.9 PWiK w latach 2015 i 2016 nie podejmowało żadnych działań w celu poprawy jakości ujmowanej wody z uwagi na fakt, że jej jakość na przestrzeni badanego okresu nie uległa pogorszeniu a pory roku także nie miały wpływu na jakość ujmowanej wody.

Dodatkowo Dyrektor PWiK wyjaśnił, że powyższe stwierdzenia potwierdziły „operaty wodnoprawne z 2016 r., opracowane w celu uzyskania pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych z ujęcia SUW Graniczna i DUW Metalowa. Koszty poniesione na realizację tego opracowania – w wysokości 9.300 zł (bez VAT) pochodziły z działalności bieżącej. W tej sytuacji Przedsiębiorstwo nie podejmowało żadnych, innych działań w celu poprawy jakości wody ujmowanej”.

(dowód: akta kontroli str.617)

3.2.10 w kontrolowanym okresie woda z ujęcia Kutno-Graniczna uzdatniana była wg. technologii złożonej z następujących procesów:

- napowietrzanie (natlenienie) wody w przeciwprądzie w wieżach napowietrzających wypełnionych pierścieniami Białeckiego z wymuszonym przepływem powietrza;
- częściowe wytrącanie osadu w postaci węglanów i związków żelaza pod wpływem natlenienia wody w Komorze Reakcji pod wieżami;
- filtracja (uzdatnianie) następuje w jednostopniowym procesie uzdatniania na otwartych filtrach DynaSand, gdzie odbywał się proces odżelaziania odmanganiania wody na złożach z piasku kwarcowego, w technologii ciągłego płukania;
- dezynfekcja wody uzdatnionej lampą UV na rurociągu zbiorczym odprowadzającym wodę uzdatnioną do zbiorników retencyjnych;
- wody popłuczne poprzez oczyszczanie na Separatorze Lamella kierowane są z powrotem do Komory Reakcji rurociągiem poprzez dodatkową lampę UV, a zgęszczone wody osadowe spuszczone do osadnika wód popłucznych. Proces zagęszczania osadów wspomagany był dodawaniem do wód popłucznych środków chemicznych w postaci flokulanta i koagulanta;

²⁸ doraźne ujęcie wodne

- woda uzdatniona podawana była do sieci miejskiej z dodatkiem środka dezynfekującego – podchlorynu sodu.

Środki chemiczne stosowane w procesie uzdatniania wody: koagulant glinowy PAX, flokulant Magnafloc LT27, podchloryn sodu S – do dezynfekcji wody.

Woda z ujęcia Kutno-Sklęczki uzdatniana była wg. technologii złożonej z następujących procesów:

- woda surowa ze studni nr I i II transportowana była bezpośrednio do procesu uzdatniania – filtry;
- napowietrzanie wody odbywało się poprzez tłoczenie powietrza ze sprężarki bezpośrednio do odcinka rurociągu doprowadzającego wodę do każdego filtra;
- filtracja (uzdatnianie) odbywała się na filtrach pośpiesznych, ciśnieniowych, jednostopniowych, na złożach żwirowych – gdzie następowała redukcja żelaza i manganu;
- okresowe płukanie filtrów odbywało się w celu usunięcia ze złoża żwirowego nagromadzonych osadów w trakcie uzdatniania wody;
- wody popłuczne odprowadzane były na zewnątrz stacji do dwóch osadników (dwa poletka ociekowe);
- woda uzdatniona tłoczona była do magistrali (sieci na terenie strefy przemysłowej) agregatami pompowymi bezpośrednio ze studni głębinowych po przejściu przez filtry, gdyż w tym ujęciu nie było zbiorników retencyjnych. Praca agregatów pomp głębinowych odbywała się ze zmienną wydajnością (w takt zapotrzebowania na wodę w sieci);
- na wyjściu rurociągu ze stacji uzdatniania odbywało się dozowanie w sieć podchlorynu sodu w celu dezynfekcji.
- Środki chemiczne stosowane w procesie uzdatniania wody: podchloryn sodu S – do dezynfekcji wody.

(dowód: akta kontroli str.618-619)

3.2.11 W kontrolowanym okresie PWiK nie wprowadzało zmian w stosowanej technologii uzdatniania wody.

(dowód: akta kontroli str.620)

3.2.12 Ujęcie wody Kutno-Graniczna posiadało pozytywną ocenę higieniczną ppis dla materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody. Natomiast ujęcie wody Kutno-Sklęczki nie dysponowało taką oceną.

(dowód: akta kontroli str.621-623)

Dyrektor PWiK zapytany o przyczyny nie posiadania przez ujęcie Kutno-Sklęczki oceny higienicznej dla materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody Prokurent Spółki wyjaśnił, że „przepisy obowiązujące w dacie oddania do eksploatacji ww. ujęcia tj. w 1985 r. nie wymagały uzyskania w znanej obecnie formie tzw. „oceny higienicznej”. Zgodnie z obowiązującym wówczas dekretem z 14 sierpnia 1954 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej²⁹, organy PIS opiniowały pod względem higieniczno – sanitarnym dokumentację projektową oraz oddany do użytku obiekt DUW.”

W materiałach dotyczących przekazania/przyjęcia do eksploatacji inwestycji, znajduje się zapis o treści TSE w Kutnie z upoważnienia WSSE Płock wyraża zgodę na eksploatację Stacji uzdatniania wody w wyniku doprowadzenia stanu sanitarno-technicznego obiektu oraz uzyskania pozytywnych wyników analizy wody – stwierdzając, że woda nadaje się do picia i na potrzeby gospodarcze.

Według Prokurenta PPIS, zgodnie z obowiązującymi aktualnie wymaganiami prawnymi, prowadzi na DUW stały, bieżący nadzór sanitarny.

(dowód: akta kontroli str. 683-707)

²⁹ Dz. U. Nr 37, poz. 160 ze zm.

3.3 Informowanie klientów o jakości wody

3.3.1 Przedsiębiorstwo na bieżąco informowało konsumentów o jakości dostarczanej wody zamieszczając je na własnej stronie internetowej (w zakładce LABORATORIUM – Jakość wody). Wśród umieszczanych materiałów były: aktualna decyzja ppis, wyniki ostatniego monitoringu jakości wody, wyniki badań uzdatnianej SUW Graniczna i DUW Metalowa(Sklęczki).

(dowód: akta kontroli str.624-627)

3.3.2 W kontrolowanym okresie nie wystąpiła sytuacja, w której jakość wody nie spełniała wymagań określonych w rjws.

(dowód: akta kontroli str.628)

3.3.3 PWiK nie podejmowało żadnych czynności, które miały na celu uzgadnianie z ppis danych o przekroczeniach parametrów jakościowych wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych, gdyż w warunkach dostarczania konsumentom wody o wymaganej przepisami jakości – taka potrzeba nie wystąpiła.

(dowód: akta kontroli str.628)

3.4 Działania na rzecz poprawy jakości wody wodociągowej i zapewnienia jej bezpieczeństwa

3.4.1 Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że PWiK spełniając ustawowy obowiązek zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń wodociagowych do realizacji dostawy wody w wymaganej ilości i jakości, pod odpowiednim ciśnieniem, w sposób ciągły i niezawodny napotykało w tej działalności głównie na problemy natury technicznej. Związane były one z eksploatacją sieci. Występujące problemy mogły wpływać na jakość świadczonych przez Przedsiębiorstwo usług. Wśród nich były: nieskutecznie działające zasuwy, zmiany kierunku przepływu wody przy okresowych wyłączeniach odcinków sieci, przełączenie zasilania odbiorców z innej stacji uzdatniania, trudność utrzymania parametrów jakościowych wody na stałym poziomie z uwagi na brak zbiornika retencyjnego (DUW Sklęczki).

(dowód: akta kontroli str.629)

3.4.2 Ilość skarg na złą jakość wody wodociągowej, które wpłynęły do PWiK wynosiła: 2015 r. – 1, 2016 r. – 4, I kw. 2017 r. – 0.

Skargi wpływały z zakładów przemysłowych i dotyczyły wewnętrznej instalacji wodociągowej. Przedsiębiorstwo wykonywała kontrolno – porównawcze badania wody, pobierając próbki ze stacji uzdatniania wody, sieci miejskiej i punktów instalacji wewnętrznej zgłaszającego, sprawdzano i czyszczono filtry przed wodomierzem. W razie potrzeby wykonywano także płukanie sieci wodociągowej.

(dowód: akta kontroli str.630)

3.4.3 Przedsiębiorstwo w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązującym na terenie Miasta Kutno oraz w umowach o zaopatrzenie w wodę z odbiorcami usług wskazało obowiązki odbiorców w zakresie korzystania z wewnętrznej instalacji wodociągowej w sposób niepowodujący pogorszenia jakości świadczonych usług, w szczególności poprzez: wykorzystanie pobranej wody w celach określonych w umowie i w warunkach przyłączenia nieruchomości, a także

użytkowanie wewnętrznej instalacji wodociągowej w sposób eliminujący możliwość wystąpienia skażenia chemicznego lub bakteriologicznego wody w sieci na skutek cofnięcia się wody z instalacji wodociągowej, powrotu ciepłej wody lub wody z instalacji centralnego ogrzewania.

(dowód: akta kontroli str.631)

3.4.4 PWiK, jako jednostka organizacyjna o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania aglomeracji miejskich i bezpieczeństwa publicznego - na mocy decyzji Wojewody

95-

Łódzkiego³⁰ zostało umieszczone w ewidencji (Wojewody Łódzkiego) obiektów ważnych dla obronności i interesów państwa podlegających obowiązkowej ochronie. Przedsiębiorstwo dysponowało także „Planem Ochrony” sporządzonym w lipcu 2012 r. przez osobę uprawnioną i uzgodnionym z Komendantem Wojewódzkim Policji w Łodzi. Do obowiązywania i stosowania w Przedsiębiorstwie został zatwierdzony przez Prezesa Zarządu – Dyrektora Przedsiębiorstwa w sierpniu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.632-636)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PWiK nie uzgadniała z PPIS miejsca, częstotliwości i zakresu badań wody każdorazowo po wystąpieniu awarii, przebudowy sieci oraz wykonywania połączeń nowo budowanych sieci, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 5 pkt 7 rjws, w związku z § 5 pkt 1 lit. c tego rozporządzenia.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że każdorazowo po wystąpieniu ww. zdarzeń informowano odbiorców o możliwości wystąpienia zmiany jakości wody. Po każdym tego typu zdarzeniu wykonywano kontrolne badania jakości wody, nie uzgadniano jednak z PPIS miejsca i częstotliwości oraz zakresu badania wody. Osobą odpowiedzialną był kierownik działu utrzymania sieci, oraz dyrektor Przedsiębiorstwa.

(dowód: akta kontroli str. 548-551)

2. PWiK nie posiadał „oceny higienicznej” dla materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody dla ujęcia Kutno-Sklęczki. Zgodnie z art. 12 ust. 2 uzzw każdy materiał i wyrób używany do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinien posiadać pozytywną ocenę higieniczną ppis.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że „przepisy obowiązujące w dacie oddania do eksploatacji ww. ujęcia tj. w 1985 r. nie wymagały uzyskania w znanej obecnie formie tzw. „oceny higienicznej”. Zgodnie z obowiązującym wówczas dekretem z 14 sierpnia 1954 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej³¹, organy PPIS opiniowały pod względem higieniczno – sanitarnym dokumentację projektową oraz oddany do użytku obiekt DUW.” Zgodnie z obowiązującymi aktualnie wymaganiami prawnymi, PPIS prowadzi na DUW Kutno-Sklęczki stały, bieżący nadzór sanitarny.

Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości był Dyrektor PWiK. Nie posiadanie oceny skutkuje brakiem pewności, że materiały kontaktujące się z wodą nie będą pogarszały jakości wody do picia, a tym samym nie będą stanowiły zagrożenia zdrowia.

Zdaniem NIK, PWiK powinien wystąpić do ppis o otrzymanie „oceny higienicznej” dla potrzeb eksploatacji DUW Kutno-Sklęczki. Zgodnie z art. 12 ust. 1 uzzw nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a na podstawie art. 12 ust. 2 uzzw każdy materiał i wyrób używany do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinien posiadać pozytywną ocenę higieniczną ppis oraz § 21 rjws.

(dowód: akta kontroli str. 683-707)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4 Prawidłowość ustalania cen za wodę wodociągową

4.1 Kalkulacja i zatwierdzanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę

³⁰ Decyzja z dnia 15 maja 2000 r. nr Zk-IV-5259/D-18/2000 w sprawie ewidencji obiektów ważnych dla obronności i interesów państwa podlegających obowiązkowej ochronie.

³¹ Dz. U. Nr 37, poz. 160 ze zm.

4.1.1 Podstawowe dane finansowo - ekonomiczne Przedsiębiorstwa wg stanu na koniec 2014 r., 2015 r. i 2016 r. przedstawiały się w poszczególnych latach następująco:

- wartość aktywów/pasywów – 57.172,2 tys. zł, 55.166,4 tys. zł, 54.546,4 tys. zł,
- stan przychodów ze sprzedaży ogółem – 30.291,2 tys. zł, 31.371,1 tys. zł, 30.155,1 tys. zł,
- przychody ze sprzedaży w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę – 9.239,5 tys. zł, 9.771,9 tys. zł, 10.787 tys. zł,
- zysk (strata) ze sprzedaży – 147,4 tys. zł, 988,8 tys. zł, 1.781,7 tys. zł.

Według Dyrektora PWiK w badanym okresie Przedsiębiorstwo nie występowało do gminy o dodatkowe środki na realizację zadań związanych ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę. Przedsiębiorstwo nie otrzymywało dofinansowania na cele rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych, nie była także uchwalana ani przekazywana dopłata do cen wody, o której mowa w art. 24 ust. 6 uzw.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.2 Obowiązujące w Przedsiębiorstwie zasady rachunkowości spełniają wymagania art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości³² (dalej „ur”). Przedstawiona dokumentacja księgowa, zgodnie z art. 20 ust. 5 ur, umożliwia: wydzielenie kosztów stałych i zmiennych, przychodów związanych z poszczególnymi rodzajami działalności przedsiębiorstwa wodociagowo-kanalizacyjnego, a także w odniesieniu do poszczególnych taryf; ustalenie kosztów związanych z działalnością inwestycyjną w poprzednim roku obrachunkowym; dokonanie alokacji niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.3 Wnioski o zatwierdzenie taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę w okresie objętym kontrolą (za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 i 05.2017 – 04.2018) były przedstawiane Prezydentowi Miasta w terminie określonym w art. 24 ust. 2 uzw. Do wniosku za okres 05.2015 – 04.2016 dołączono taryfy oraz ich uzasadnienia wraz z dokumentami spełniającymi wymogi § 19 ust. 2 i 3 rtwr. Do uzasadnień pozostałych dwóch wniosków taryfowych nie dołączono informacji o ilości i cenie zakupionej wody przez Przedsiębiorstwo, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 19 ust. 3 pkt rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 658-680)

4.1.4 Zgodnie z wymogami §4 ust. 1 i 2 rtwr, PWiK zamieściło we wnioskach taryfowych na lata 2015, 2016, 2017 wszystkie wymagane ww. przepisami elementy. Taryfy nie zawierały natomiast stawek opłaty abonamentowej, o której mowa w § 5 pkt 2 rtwr z tego powodu we wniosku nie uwzględniono warunków rozliczeń w zależności od wyposażenia nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.5 Wnioski taryfowe zawierały informacje o wysokości opłat za przyłącze wodociagowe pobierane przez Przedsiębiorstwo, w których określono koszt wynagrodzeń pracowników i użycie sprzętu. Wysokość tych opłat kształtowała się następująco: taryfa za okres 05.2015 – 04.2016 - 110 zł +VAT, taryfa za okres 05.2016 – 04.2017 - 108 zł +VAT, taryfa za okres 05.2017 – 04.2018 - 116 zł +VAT. PWiK prawidłowo skalkulował stawkę opłaty za przyłączenie do urządzeń wodociagowych będących w jego posiadaniu lub zarządzaniu, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 7 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

³² Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.

4.1.6. Ustalając niezbędne przychody Przedsiębiorstwo uwzględniło w taryfach za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017, 05.2017 – 04.2018 koszty eksploatacji i utrzymania w wysokości odpowiednio 10.399 tys. zł, 11.883 tys. zł i 10.696 tys. zł, w tym amortyzacja i odpisy umorzeniowe w kwocie 1.446 tys. zł, 1.963 tys. zł i 1.891 tys. zł, koszty zakupionej przez siebie wody w okresie 05.2015 – 04.2016 w kwocie 7 tys. zł, a także opłaty za korzystanie ze środowiska w wysokości 347 tys. zł, 332 tys. zł i 321 tys. zł.

Należności nieregularne oraz marża zysku w okresach obowiązywania taryf nie były elementem niezbędnych przychodów. Opłaty za korzystanie ze środowiska zostały prawidłowo uwzględnione w niezbędnych przychodach we wniosku taryfowym. W opłatach nie uwzględniono natomiast podwyższonej opłaty za pobór wody w związku z brakiem pozwolenia wodnoprawnego z uwagi na fakt, że oba ujęcia wody eksploatowane przez PWiK pozwolenia takie posiadały.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.7. Podstawą do ustalenia poziomu planowanych kosztów eksploatacji i utrzymania było wykonanie kosztów za poprzedni rok obrachunkowy poprzedzający wprowadzenie nowych taryf zgodnie z § 8 ust. 1 rtwr PWiK przyjął do kalkulacji cen wskaźnik wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu zgodnie z założeniem do ustawy budżetowej w planie kosztów uwzględnił m.in. skutki ekonomiczne związane z ponoszeniem wydatków na rozwój i modernizację urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym: zmianę wartości amortyzacji wynikającą z planowanych inwestycji zatwierdzonych przez Radę Miasta Kutno. Uzasadnienie zmiany warunków ekonomicznych w czasie obowiązywania nowych taryf było w kolejnych wnioskach opisane lakonicznie i nie wyczerpująco. W szczególności brak bardziej szczegółowego uzasadnienia wzrostu amortyzacji i kosztów pośrednich. Należy zaznaczyć, że odwoływanie się do planów inwestycyjnych nie jest jednoznaczne z realizacją inwestycji i przejęciem jej do eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.8. Łączna wysokość niezbędnych przychodów w Przedsiębiorstwie w taryfach za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 oraz 05.2017 – 04.2018 wyniosła odpowiednio 10.399,1 tys. zł, 11.883,4 tys. zł oraz 10.696,3 tys. zł. We wnioskach taryfowych do ustalenia poziomu niezbędnych przychodów uwzględniono wszystkie składniki określone w § 8 ust. 1 rtwr oraz w § 9 ust. 1–3 rtwr. W kalkulacji niezbędnych przychodów nie uwzględniono rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji, odsetek, należności nieregularnych oraz marży zysku. Przedsiębiorstwo nie użytkuje nieodpłatnie żadnych środków trwałych. W latach 2014 – 2016 nie było dofinansowania przez Gminę rozwój i modernizację sieci wodociągowej Gmina nie dopłacała do cen wody dla żadnej grupy odbiorców.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.9. W całym okresie objętym kontrolą, Przedsiębiorstwo stosowało w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- w zależności od przyjętego rodzaju taryfy dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług: taryfę niejednolitą,
- w zależności od struktury taryfy: taryfę jednoczłonową.

Taka struktura była prawidłowa i zgodna z §14 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.10. W ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyodrębniono trzy taryfowe grupy odbiorców usług:

- grupa 1 - do grupy tej zaliczono gospodarstwa domowe, jednostki oświaty, jednostki ochrony zdrowia, i opieki społecznej, instytucje kultury, rodzinne ogrody działkowe, banki, urzędy a także podmioty zorganizowane w różnego rodzaju formy prawne (stowarzyszenia, fundacje, związki wyznaniowe,

jednostki sfery budżetowej(z zastrzeżeniem, że nie prowadzą działalności gospodarczej oraz woda pobrana z publicznych studni o zdrojów, zużyta do zasilania publicznych fontann, na cele przeciwpożarowe, zraszania ulic i publicznych terenów zielonych,

- grupa 2 - przemysł spożywczy i farmaceutyczny,
- grupa 3 – pozostali odbiorcy.

Dla tak sformułowanych grup odbiorców, Przedsiębiorstwo prawidłowo dokonało alokacji niezbędnych przychodów na taryfowe grupy odbiorców usług. Wykorzystano współczynniki alokacji opisane i skalkulowane we wnioskach. PWiK stosował jedynie dwa podstawowe współczynniki alokacji kosztów opisane w rtwr tj.:

- udział poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług w całkowitej ilości dostarczonej wody (współczynnik alokacji A),
- przewidywane roczne opłaty za korzystanie ze środowiska. (współczynnik alokacji B).

Takie współczynniki alokacji oraz sposób ich ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z §11 ust. 5 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.11 Zgodnie z kalkulacjami zawartymi w załącznikach do wniosków o zatwierdzenie taryf w kontrolowanym okresie, podstawą do ustalenia ceny 1 m³ wody były:

- wartość planowanych na rok obowiązywania nowych taryf niezbędnych przychodów w zł/rok,
- planowana wielkość zużycia wody w m³/rok.

Niezbędne przychody zostały podzielone na taryfowe grupy odbiorców według współczynników alokacji:

- A - ze względu na sprzedaż wody w każdej taryfowej grupie,
- B – przewidywane roczne opłaty za korzystanie ze środowiska

Zgodnie z §15 ust. 2 rtwr, obliczenie taryfowych cen następowało przez podzielenie wartości rocznych planowanych niezbędnych przychodów dla danej taryfowej grupy odbiorców przez odpowiadającą im planowaną roczną ilość wody. Przedsiębiorstwo prawidłowo zastosowało przepisy regulujące sposób kalkulacji cen.

Przedmiotowe taryfy, a w szczególności taryfowe grupy odbiorców usług, nie zostały oparte na zróżnicowanej jakości wody lub kosztach z tego wynikających. Nie byłoby to uzasadnione, ponieważ w Przedsiębiorstwie w badanym okresie nie występowały przypadki dostarczania wody wodociągowej niespełniającej wymagań obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 659-680)

4.1.12 W 2014 r. Przedsiębiorstwo poniosło stratę w wysokości 843,4 tys. zł. Zysk za rok 2015 i 2016 w wysokości odpowiednio 849,1 tys. zł i 84,5 tys. zł zgodnie z uchwałą Zgromadzenia Wspólników Spółki przeznaczono na kapitał zapasowy.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.13 Weryfikacja taryfy, zgodnie z art. 24 ust.4 ustawy polegała na przeprowadzeniu dwóch postępowań. Prezydent miasta sprawdzał czy taryfy i plan zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy oraz weryfikuje koszty, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 1 Ustawy., pod względem celowości ich ponoszenia.

Przedsiębiorstwo skierowało wnioski taryfowe do Prezydenta (patrz ad.3). Z wyjaśnień przedsiębiorstwa nie wynika, że taryfy w analizowanym okresie podlegały weryfikacji przez audytora powoływanego przez Urząd Miasta Kutno.

(dowód: akta kontroli str. 648-649, 659-680)

4.1.14 Podstawą wejścia w życie taryf w całym okresie objętym kontrolą były uchwały rady gminy o zatwierdzeniu taryf:

- 738
- w odniesieniu do wniosku na okres 05.2015 – 04.2016: Uchwała Nr V/72/15 Rady Miasta Kutno z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
 - w odniesieniu do wniosku za okres 05.2016 – 04.2017 r. Uchwała Nr XX/218/16 Rady Miasta Kutno z dnia 15 marca 2016r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
 - w odniesieniu do wniosku za okres 05.2017 – 04.2018 r. Uchwała Nr XXVI/363/17 Rady Miasta Kutno z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.15 Taryfy obowiązujące w okresach 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 zostały opublikowane przez Przedsiębiorstwo ogłaszając zatwierdzone taryfy w miejscowej prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty – na tablicy ogłoszeń PWiK w terminie do 7 dni od dnia podjęcia uchwały przez Radę Gminy w sprawie ich zatwierdzenia tj. zgodnie w art. 24 ust. 7 uzw.

Obowiązująca w okresie 05.2017 – 04.2018 taryfa została opublikowana „Dzienniku Łódzkim” oraz na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Przedsiębiorstwa przed upływem ww. terminu.

Treść komunikatów prasowych w objętym analizą okresie nie budziła zastrzeżeń – zawiera informacje wymagane art. 2 pkt.12 uzw i §4 ust.1 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.16 W kontrolowanym okresie taryfy na poszczególne lata obowiązywały 1 rok.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.17 Procedura windykacji należności w PWiK została wprowadzana Zarządzeniem wewnętrznym Nr10/2009 Zarządu Przedsiębiorstwa z dnia 23.02.2009 r.(wydanym na podstawie Uchwały Nr 7/2009 Zarządu z dnia 20.02.2009r.) oraz zarządzeniem wewnętrznym Nr 44/2014 Prezesa Zarządu – Dyrektora Przedsiębiorstwa z dnia 05.12.2014 r.

Wprowadzana ww. dokumentami procedura obejmuje:

- windykację przesądową, na którą składa się m.in. sporządzanie i wysyłanie przesądowych wezwań do zapłaty za poświadczeniem zwrotnym i monitorowanie wpłat, prowadzenie korespondencji z dłużnikiem, przygotowanie dokumentów w celu egzekucji zadłużenia na drodze sądowej i przekazanie ich za pokwitowaniem do Działu Finansowo-Księgowego.
- windykację sądową, na którą składa się m.in. wystąpienie z powództwem o zapłatę przeciwko dłużnikowi, doprowadzenie do uzyskania prawomocnego tytułu wykonawczego (nakaz zapłaty, wyrok, ugoda), kierowanie wniosków do komornika i prowadzenie egzekucji komorniczej.

Windykacja przedsądowa prowadzona była przez Biuro Obsługi Klienta. Informacja o stanie zadłużenia drukowana na fakturze wystawionej odbiorcy usług była jednocześnie wezwaniem do zapłaty wg. art. 455 KC. Procedurę sądową wszczynał i prowadził Dział Finansowo-Księgowy.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.18. Efekty działań zrealizowanych w latach 2014-2016 mających na celu minimalizację kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorstwa są następujące.

- obniżenie zużycia energii elektrycznej na skutek wymiany pomp,
- obniżenie kosztów energii elektrycznej w wyniku negocjacji cen,
- zamknięcie obiegu wody wód popłucznych na stacji uzdatniania wody,
- ograniczenie liczby awarii sieci wodociągowej w wyniku monitoringu strat wody i wymiany odcinków sieci podlegające częstym uszkodzeniom,

zaopatrzeniem w wodę. Przedsiębiorstwo nie otrzymywało dofinansowania na cele rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych, nie była także uchwalana ani przekazywana dopłata do cen wody, o której mowa w art. 24 ust. 6 uzw.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.2 Obowiązujące w Przedsiębiorstwie zasady rachunkowości spełniają wymagania art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości³¹ (dalej „ur”). Przedstawiona dokumentacja księgowa, zgodnie z art. 20 ust. 5 ur, umożliwia: wydzielenie kosztów stałych i zmiennych, przychodów związanych z poszczególnymi rodzajami działalności przedsiębiorstwa wodociagowo-kanalizacyjnego, a także w odniesieniu do poszczególnych taryf; ustalenie kosztów związanych z działalnością inwestycyjną w poprzednim roku obrachunkowym; dokonanie alokacji niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.3 Wnioski o zatwierdzenie taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę w okresie objętym kontrolą (za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 i 05.2017 – 04.2018) były przedstawiane Prezydentowi Miasta w terminie określonym w art. 24 ust. 2 uzw. Do wniosku za okres 05.2015 – 04.2016 dołączono taryfy oraz ich uzasadnienia wraz z dokumentami spełniającymi wymogi § 19 ust. 2 i 3 rtwr. Do uzasadnień pozostałych dwóch wniosków taryfowych nie dołączono informacji o ilości i cenie zakupionej wody przez Przedsiębiorstwo, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 19 ust. 3 pkt rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 658-680)

4.1.4 Zgodnie z wymogami §4 ust. 1 i 2 rtwr, PWiK zamieściło we wnioskach taryfowych na lata 2015, 2016, 2017 wszystkie wymagane ww. przepisami elementy. Taryfy nie zawierały natomiast stawek opłaty abonamentowej, o której mowa w § 5 pkt 2 rtwr z tego powodu we wniosku nie uwzględniono warunków rozliczeń w zależności od wyposażenia nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.5 Wnioski taryfowe zawierały informacje o wysokości opłat za przyłącze wodociagowe pobierane przez Przedsiębiorstwo, w których określono koszt wynagrodzeń pracowników i użycie sprzętu. Wysokość tych opłat kształtowała się następująco: taryfa za okres 05.2015 – 04.2016 - 110 zł +VAT, taryfa za okres 05.2016 – 04.2017 - 108 zł +VAT, taryfa za okres 05.2017 – 04.2018 - 116 zł +VAT. PWiK prawidłowo skalkulował stawkę opłaty za przyłączenie do urządzeń wodociagowych będących w jego posiadaniu lub zarządzaniu, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 7 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.6. Ustalając niezbędne przychody Przedsiębiorstwo uwzględniło w taryfach za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017, 05.2017 – 04.2018 koszty eksploatacji i utrzymania w wysokości odpowiednio 10.399 tys. zł, 11.883 tys. zł i 10.696 tys. zł, w tym amortyzacja i odpisy umorzeniowe w kwocie 1.446 tys. zł, 1.963 tys. zł i 1.891 tys. zł, koszty zakupionej przez siebie wody w okresie 05.2015 – 04.2016 w kwocie 7 tys. zł, a także opłaty za korzystanie ze środowiska w wysokości 347 tys. zł, 332 tys. zł i 321 tys. zł.

Należności nieregularne oraz marża zysku w okresach obowiązywania taryf nie były elementem niezbędnych przychodów. Opłaty za korzystanie ze środowiska zostały prawidłowo uwzględnione w niezbędnych przychodach we wniosku taryfowym. W opłatach nie uwzględniono natomiast podwyższonej opłaty za pobór wody

³¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.

74
w związku z brakiem pozwolenia wodnoprawnego z uwagi na fakt, że oba ujęcia wody eksploatowane przez PWiK pozwolenia takie posiadały.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.7 Podstawą do ustalenia poziomu planowanych kosztów eksploatacji i utrzymania było wykonanie kosztów za poprzedni rok obrachunkowy poprzedzający wprowadzenie nowych taryf zgodnie z § 8 ust. 1 rtwr PWiK przyjął do kalkulacji cen wskaźnik wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu zgodnie z założeniem do ustawy budżetowej w planie kosztów uwzględnił m.in. skutki ekonomiczne związane z ponoszeniem wydatków na rozwój i modernizację urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym: zmianę wartości amortyzacji wynikającą z planowanych inwestycji zatwierdzonych przez Radę Miasta Kutno. Uzasadnienie zmiany warunków ekonomicznych w czasie obowiązywania nowych taryf było w kolejnych wnioskach opisane lakonicznie i nie wyczerpująco. W szczególności brak bardziej szczegółowego uzasadnienia wzrostu amortyzacji i kosztów pośrednich. Należy zaznaczyć, że odwoływanie się do planów inwestycyjnych nie jest jednoznaczne z realizacją inwestycji i przejęciem jej do eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.8 Łączna wysokość niezbędnych przychodów w Przedsiębiorstwie w taryfach za okresy 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 oraz 05.2017 – 04.2018 wyniosła odpowiednio 10.399,1 tys. zł, 11.883,4 tys. zł oraz 10.696,3 tys. zł. We wnioskach taryfowych do ustalenia poziomu niezbędnych przychodów uwzględniono wszystkie składniki określone w § 8 ust. 1 rtwr oraz w § 9 ust. 1–3 rtwr. W kalkulacji niezbędnych przychodów nie uwzględniono rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji, odsetek, należności nieregularnych oraz marży zysku. Przedsiębiorstwo nie użytkuje nieodpłatnie żadnych środków trwałych. W latach 2014 – 2016 nie było dofinansowania przez Gminę rozwój i modernizację sieci wodociągowej Gmina nie dopłacała do cen wody dla żadnej grupy odbiorców.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.9 W całym okresie objętym kontrolą, Przedsiębiorstwo stosowało w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- w zależności od przyjętego rodzaju taryfy dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług: taryfę niejednolitą,
- w zależności od struktury taryfy: taryfę jednoczłonową.

Taka struktura była prawidłowa i zgodna z §14 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.10 W ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyodrębniono trzy taryfowe grupy odbiorców usług:

- grupa 1 - do grupy tej zaliczono gospodarstwa domowe, jednostki oświaty, jednostki ochrony zdrowia, i opieki społecznej, instytucje kultury, rodzinne ogrody działkowe, banki, urzędy a także podmioty zorganizowane w różnego rodzaju formy prawne (stowarzyszenia, fundacje, związki wyznaniowe, jednostki sfery budżetowej(z zastrzeżeniem, że nie prowadzą działalności gospodarczej oraz woda pobrana z publicznych studni o zdrojów, zużyta do zasilania publicznych fontann, na cele przeciwpożarowe, zraszania ulic i publicznych terenów zielonych,
- grupa 2 - przemysł spożywczy i farmaceutyczny,
- grupa 3 – pozostali odbiorcy.

Dla tak sformułowanych grup odbiorców, Przedsiębiorstwo prawidłowo dokonało alokacji niezbędnych przychodów na taryfowe grupy odbiorców usług. Wykorzystano współczynniki alokacji opisane i skalkulowane we wnioskach. PWiK stosował jedynie dwa podstawowe współczynniki alokacji kosztów opisane w rtwr tj.:

- udział poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług w całkowitej ilości dostarczonej wody (współczynnik alokacji A),
- przewidywane roczne opłaty za korzystanie ze środowiska. (współczynnik alokacji B).

Takie współczynniki alokacji oraz sposób ich ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z §11 ust. 5 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.11 Zgodnie z kalkulacjami zawartymi w załącznikach do wniosków o zatwierdzenie taryf w kontrolowanym okresie, podstawą do ustalenia ceny 1 m³ wody były:

- wartość planowanych na rok obowiązywania nowych taryf niezbędnych przychodów w zł/rok,
- planowana wielkość zużycia wody w m³/rok.

Niezbędne przychody zostały podzielone na taryfowe grupy odbiorców według współczynników alokacji:

- A - ze względu na sprzedaż wody w każdej taryfowej grupie,
- B – przewidywane roczne opłaty za korzystanie ze środowiska

Zgodnie z §15 ust. 2 rtwr, obliczenie taryfowych cen następowało przez podzielenie wartości rocznych planowanych niezbędnych przychodów dla danej taryfowej grupy odbiorców przez odpowiadającą im planowaną roczną ilość wody. Przedsiębiorstwo prawidłowo zastosowało przepisy regulujące sposób kalkulacji cen.

Przedmiotowe taryfy, a w szczególności taryfowe grupy odbiorców usług, nie zostały oparte na zróżnicowanej jakości wody lub kosztach z tego wynikających. Nie byłoby to uzasadnione, ponieważ w Przedsiębiorstwie w badanym okresie nie występowały przypadki dostarczania wody wodociągowej niespełniającej wymagań obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 645-647, 659-680)

4.1.12 W 2014 r. Przedsiębiorstwo poniosło stratę w wysokości 843,4 tys. zł. Zysk za rok 2015 i 2016 w wysokości odpowiednio 849,1 tys. zł i 84,5 tys. zł zgodnie z uchwałą Zgromadzenia Wspólników Spółki przeznaczono na kapitał zapasowy.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.13 Weryfikacja taryfy, zgodnie z art. 24 ust.4 ustawy polegała na przeprowadzeniu dwóch postępowań. Prezydent miasta sprawdzał czy taryfy i plan zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy oraz weryfikuje koszty, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 1 Ustawy., pod względem celowości ich ponoszenia.

Przedsiębiorstwo skierowało wnioski taryfowe do Prezydenta (patrz ad.3). Z wyjaśnień przedsiębiorstwa nie wynika, że taryfy w analizowanym okresie podlegały weryfikacji przez audytora powoływanego przez Urząd Miasta Kutno.

(dowód: akta kontroli str. 648-649, 659-680)

4.1.14 Podstawą wejścia w życie taryf w całym okresie objętym kontrolą były uchwały rady gminy o zatwierdzeniu taryf:

- w odniesieniu do wniosku na okres 05.2015 – 04.2016: Uchwała Nr V/72/15 Rady Miasta Kutno z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
- w odniesieniu do wniosku za okres 05.2016 – 04.2017 r. Uchwała Nr XX/218/16 Rady Miasta Kutno z dnia 15 marca 2016r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
- w odniesieniu do wniosku za okres 05.2017 – 04.2018 r. Uchwała Nr XXVI/363/17 Rady Miasta Kutno z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

1743

4.1.15 Taryfy obowiązujące w okresach 05.2015 – 04.2016, 05.2016 – 04.2017 zostały opublikowane przez Przedsiębiorstwo ogłaszając zatwierdzone taryfy w miejscowej prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty – na tablicy ogłoszeń PWiK w terminie do 7 dni od dnia podjęcia uchwały przez Radę Gminy w sprawie ich zatwierdzenia tj. zgodnie w art. 24 ust. 7 uzw.

Obowiązująca w okresie 05.2017 – 04.2018 taryfa została opublikowana „Dzienniku Łódzkim” oraz na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Przedsiębiorstwa przed upływem ww. terminu.

Treść komunikatów prasowych w objętym analizą okresie nie budziła zastrzeżeń – zawiera informacje wymagane art. 2 pkt.12 uzw i §4 ust.1 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.16 W kontrolowanym okresie taryfy na poszczególne lata obowiązywały 1 rok.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.17 Procedura windykacji należności w PWiK została wprowadzana Zarządzeniem wewnętrznym Nr10/2009 Zarządu Przedsiębiorstwa z dnia 23.02.2009 r.(wydanym na podstawie Uchwały Nr 7/2009 Zarządu z dnia 20.02.2009r.) oraz zarządzeniem wewnętrznym Nr 44/2014 Prezesa Zarządu – Dyrektora Przedsiębiorstwa z dnia 05.12.2014 r.

Wprowadzana ww. dokumentami procedura obejmuje:

- windykację przesądową, na którą składa się m.in. sporządzanie i wysyłanie przesądowych wezwań do zapłaty za poświadczeniem zwrotnym i monitorowanie wpłat, prowadzenie korespondencji z dłużnikiem, przygotowanie dokumentów w celu egzekucji zadłużenia na drodze sądowej i przekazanie ich za pokwitowaniem do Działu Finansowo-Księgowego.
- windykację sądową, na którą składa się m.in. wystąpienie z powództwem o zapłatę przeciwko dłużnikowi, doprowadzenie do uzyskania prawomocnego tytułu wykonawczego (nakaz zapłaty, wyrok, ugoda), kierowanie wniosków do komornika i prowadzenie egzekucji komorniczej.

Windykacja przedsądowa prowadzona była przez Biuro Obsługi Klienta. Informacja o stanie zadłużenia drukowana na fakturze wystawionej odbiorcy usług była jednocześnie wezwaniem do zapłaty wg. art. 455 KC. Procedurę sądową wszczynał i prowadził Dział Finansowo-Księgowy.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

4.1.18. Efekty działań zrealizowanych w latach 2014-2016 mających na celu minimalizację kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorstwa są następujące.

- obniżenie zużycia energii elektrycznej na skutek wymiany pomp,
- obniżenie kosztów energii elektrycznej w wyniku negocjacji cen,
- zamknięcie obiegu wody wód popłucznych na stacji uzdatniania wody,
- ograniczenie liczby awarii sieci wodociągowej w wyniku monitoringu strat wody i wymiany odcinków sieci podlegające częstym uszkodzeniom,
- instalowanie wodomierzy o większej dokładności i z możliwością zdalnego odczytu.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

Ustalone
nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Przedsiębiorstwo do dwóch wniosków taryfowych za okresy 05.2016 – 04.2017 i 05.2017 – 04.2018 nie dołączyło informacji o ilości i cenie zakupionej wody wymaganych §19 ust. 3 pkt 3 rtwr.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że w okresie objętym ww. taryfami nie kupowano wody od innych podmiotów, w związku z tym nie umieszczono takiej informacji we wniosku taryfowym.

- instalowanie wodomierzy o większej dokładności i z możliwością zdalnego odczytu.

(dowód: akta kontroli str. 659-680)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przedsiębiorstwo do dwóch wniosków taryfowych za okresy 05.2016 – 04.2017 i 05.2017 – 04.2018 nie dołączyło informacji o ilości i cenie zakupionej wody wymaganych §19 ust. 3 pkt 3 rtwr.

Dyrektor Przedsiębiorstwa wyjaśnił, że w okresie objętym ww. taryfami nie kupowano wody od innych podmiotów, w związku z tym nie umieszczono takiej informacji we wniosku taryfowym. Nie zamieszczenie we wnioskach ww. danych skutkuje brakiem informacji o kosztach pozyskania wody.

W ocenie NIK, stosowna informacja powinna znaleźć się w treści ww. dokumentów także w sytuacji, gdy Przedsiębiorstwo nie dokonuje zakupów wody z obcych urządzeń.

(dowód akta kontroli nr. 658-680)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³, wnosi o:

1. Poddanie kontroli okresowej przeprowadzanej raz na pięć lat, o której mowa w art. 62 ust. 1, pkt 2 upb 82 odcinków sieci wodociągowej.
2. Przedstawianie we wnioskach taryfowych wszystkich informacji wymaganych §19 rtwr.
3. Każdorazowe uzgadnianie z PPIS miejsca, częstotliwości i zakresu badania wody po wystąpieniu awarii, przebudowy lub rozbudowy sieci wodociągowej.
4. Wystąpienie do PPIS o wydanie „oceny higienicznej” dla materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody dla ujęcia Kutno-Sklęczki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

³³ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

145

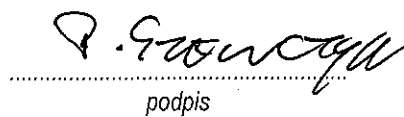
Łódź, dnia 26 lipca 2017 r.

Kontroler
Krzysztof Serwa
Specjalista kp.


.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk


.....
podpis


26.07.2017.